

**Uunga siunnersuut: Hong Kong-imi nunani tamalaani isumaqatigiisummut
tunngatillugu Kalaallit Nunaannut nunamut akisussaaffeqarfimmut
tunuarsimaarfeqarneq Namminersorlutik Oqartussat atorunnaarsissagaat pillugu
Inatsisartut aalajangiiffigisassaat.**

(Nunalerinermut, Imminut Pilersornermut, Nukissiutinut Avatangiisinullu Naalakkersuisoq)

pillugu

Eqqissimatitsinermut Avatangiisinullu Ataatsimiititaliap

Siunnersuutip aappassaanneerpeqarneranut

ISUMALIUTISSIISUTAA

Ataatsimiititaliap suliaqarnermi makkuninnga inuttaqarpoq:

Inatsisartunut ilaasortaq Mariane Paviasen, Inuit Ataqtigiit, siulittaasoq

Inatsisartunut ilaasortaq Mala Høy Kúko, Siumut, siulittaasup tullia

Inatsisartunut ilaasortaq Mikivsuk Thomassen, Inuit Ataqtigiit, ataatsimiititaliamut sinniisoq

Inatsisartunut ilaasortaq Emanuel Nuko, Naleraq

Inatsisartunut ilaasortaq Lars Poulsen, Siumut

UKA2021-imi ulloq 13. oktober 2021-mi siullermeerinerup kingorna siunnersuut ataatsimiititaliap misissorpaa.

1. Siunnersuutip imarisaa siunertaalu

Namminersorlutik Oqartussat Kalaallit Nunaata Hong Kong-imi nunani tamalaani isumaqatigiisummut nunap immikkoortuatut tunuarsimaarnini atorunnaarsissagaa Naalakkersuisut siunnersuutigaat. Siunnersuutip siunertaraa inuit avatangiisillu pitsaanerusumik illersorneqarnissaata qulakkeerpeqarnissaa nunani tamalaani umiarsuarnut suliffeqarfinnullu umiarsuarnik isaterinernik suliaqartunut isumaqatigiisummik piumasagaatinik tapersersuinikkut.

Isumaqtigissut umiarsuarnut 500 BT-it qaangerlugu usitussusilinnut tunngassuteqarpoq. 2020-mi Kalaallit Nunaanni umiarsuit 26-t 500 BT-it qaangerlugu usitussuseqarput, taakkunannga 24-t nunat tamalaat imartaanni angalasuupput marluk Kalaallit Nunaata sineriaani angalasuullutik. Isumaqtigissummut ilaapput taamaallaat umiarsuit 24-t nunat tamalaat imartaanni angalasuut. Kalaallit Nunaanni umiarsuarnik 500 BT-it qaangerlugu usitussuseqartunik isaterisartunik suliffeqarfeqanngilaq, soorlu aamma 500 BT-it qaangerlugu usitussuseqartunik siunissami isaterisalernissamik siunertaqartoqanngitsoq. Tamanna tunngavigalugu umiarsuarnik 500 BT-it qaangerlugu usitussuseqartunik isaterisinnanermik

inerteqquteqarnissamik Naalackersuisut siunertaqarput, siunissamili immikkut ittumik akuersisinnaanermik periarfissiillutik.

Isumaqatigiisummili piumasaqaataavoq umiarsuit 500 BT-it sinnerlugu usitussuseqartut atortussanut navianartunut allattuiffeqarnissaat kiisalu atortussanut navianartunut allattuiffimmik nunani tamalaani isumaqatigiisummut naapertuuttumik suliarineqarsimasumik takutitsisumik akuersisummik allagartaqarnissaat.

Isumaqatigiissut suli atuutilinngilaq. Taanna minnerpaamik nunat 15-it nunarsuarmi niuffagiutit 40 %-iinik pigisaqartut nunani tamalaani isumaqatigiisummut akuersinerisa kingorna ukiut marluk qaangiunneranni atuutilissaaq. Ullumikkut nunat 15-it isumaqatigiisummik atuutsitipput. Taakku nunarsuarmi niuffagiutit 29,62 %-eraat. Isumaqatigiissutip akuerineqarneratigut nunarsuarmi niuffagiutit minnerpaamik 40%-inissaannik isumaqatigiisummi anguniarneqartumut Kalaallit Nunaat tapersiissaaq.

2. Inatsisartuni siunnersuutip siullermeerneqarnera

Siunnersuut siullermeerneqarnermini tapersorsorluarneqarpoq. Kalaallit Nunaanni pinngortitap avatangiisillu illersorneqarnissaanik qulakkeerinninnissaq pingaartumik isumaqatigiissutigineqarpoq. Siullermeerinninnermi Kalaallit Nunaanni umiarsuarnik kivisimasunik ajornartorsiuteqarneq aamma tamatumunnga atatillugu inatsisit allat sunniutaat oqaluuserineqarput.

3. Tusarniaanermi akissutit

Inatsisartut siulittaasoqarfiata maleruagassai naapertorlugit tusarniaanermut akissutaasut inatsisissatut siunnersuummut kakkiupput. Siunnersuut 24. september 2020-miit 9. November 2020-mut tusarniaassutigineqarsimasooq ataatsimiititaliap maluginiarpaa. Ataani allassimasut tusarniaanermut akissuteqarnissaannik kaammattorneqarsimasut ataatsimiititaliamit maluginiarpoq:

- | | |
|---|----------------------|
| - Aalisarnermut Piniarnermullu Naalackersuisoqarfik | - Avannaata Kommunia |
| - Aatsitassanik Suliassaqarfinnut Avatangiisinut Aqutsisoqarfik | - Royal Arctic Line |
| - Kommuneqarfik Sermersooq | - Polar Seafood |
| - Kommune Kujalleq | - Royal Greenland |
| - Kommune Qeqertalik | - Arktisk Kommando |
| - Qeqqata Kommunia | - Sikuki |
| | - Nuuk Værft |

4. Siunnersuummik ataatsimiititaliap suliarinninnera

Umiarsuit kivinikut Kalaallit Nunaata avatangiisiinut ilungersunartumik ajornartorsiutaanerat ataatsimiititaliap aallarniutigalugu naqissuserusuppaa. Kalaallit Nunaanni pinngortitap

mingutsitsinernut annertuunut annikitsunulluunniit illersorneqarnissaata qulakkeerneqarnissaa inuiaqatigiit tamatta pisussaaffigaarput. Annertuumik mingutsitsisinnaaneq pillugu aalajangiiffigisassatut siunnersuummi matumani sammineqarpoq; umiarsuit angisuut 500 bruttoregistertons (BT) qaangerlugu usisinnaassuseqartut. Tamanna tunngavigalugu pineqartut taakku kisiisa ataani allassimasuni ataatsimiititaliap suliariniarpai.

Siunnersuummi isumaqatigiissutip imarisaanik Kalaallit Nunaat naammassinneqqaartigani isumaqatigiissummik atuuttunngortitsinissaq pisariaqanngitsoq pingaarnertut ataatsimiititaliamit maluginiarneqarpoq. Taamaattumik nuannaajallannartuuvoq Royal Arctic Linep tusarniaanermut akissuteqaammuni Royal Arctic Linep Hong Kong-imi isumaqatigiissummi piumasaqaataasut naapertorlugit ingerlatsilereersimalluni nalunaarmat. Isumaqatigiissummi allassimavoq isumaqatigiissutaasup atuuttunngortinnerani nunani tamalaani eqqartuussiviit naapertorlugit umiarsuarnik isaterinerni isumannaannerusumik avatangiisinullu mianerinninnerusunik suli sukannernerusunik piumasaqaatinik atuuttunngortitsinissaq periarfissaasoq.

4.1. Kalaallit Nunaanni umiarsuarnik isatiterisarneq

Siunnersuutip ilanngussaani 1-mi allassimavoq Nuummi amutsivik tassatuaasoq umiarsuarnik 500 BT-it sinnerlugu angissuseqartunik inissaqartitsilluni tiguisinnaasoq. Aamma amutsivik kisiartaalluni isumaqatigiissummik atuutsitsilernerme kalluarneqartussa. Taamatuttaaq Nuuk Værftemiit ilisimatitsissutigineqarpoq umiarsuarnik 500 BT-nik anginerusunik isatiterinissaq siunertaanngitsoq. Umiarsuarnik 500 BT-inik anginerusunik isatiterinissaq aningaasartuuteqarfiunerussaaq, taamaattumik umiarsuarnik 500 BT-inik anginerusunik Kalaallit Nunaanni isaterisinnaanissap inerteqqutaanissaa Nunalerinermut, Imminut Pilersornermut, Nukissiutinut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfimmiit kaammattuutigineqarpoq.

Inatsimmi akuersissuteqarsinnaanissamik aalajangersakkamik ilanngussisoqassasoq, taamaalilluni isumaqatigiissummi aalajangersakkat naapertorlugit umiarsuarnik 500 BT-inik anginerusunik isaterisinnaaniissamut siunissami Kalaallit Nunaanni ingerlatsisoqarsinnaanera periarfissiisoqassammat tamassumunga ilanngullugu naalakkersuisoqarfimmiit siunnersuutigineqarpoq. Kaalaallit umiarsuaannik isumannaatsumik isaterisoqarsinnaaneranik piumasaqaateqartoqarmat siunissami inuussutissarsiutaasinnaasunik mattussinngikkaluarluni siunnersuuteqartoqarmat ataatsimiititaliamit iluarisimaarneqarpoq. Tamannalu tunngavigalugu maanna umiarsuarnik taamak angissusilinnik isaterisoqarsinnaannginnera ataatsimiititaliap pissusissamisoortuusora. Parlaatsigisaanik isateriviit isumaqatigiissummi aalajangersakkat malillugit akuerineqarsimasuni kalaallit umiarsuaat isaterneqartassapput.

Siunnersuutigineqartumi inatsimmi sumi allannguisoqassanersoq aamma immikkut akuersinissamut maleruagassat qanoq ilusilersorniarneqarnersut siunnersuummi

allassimangitsut ataatsimiititaliap maluginiarpa. Isumaqatigiisummi isaterinissamut attuumassuteqartut Avatangiisit innarlitsaaliorneqarnissaanik Inatsisartut inatsisaannut tunngaveqartariaqartoq ataatsimiititaliaq isumaqarpoq.

5. Siunnersuutip aningaasatigut kingunerisassai

Inatsisartut Suleriaasianni § 33 imm. 1-imi allassimavoq siunnersuutip piviusunnngortinneqarnissaanut aningaasatigut allaffissornikkullu kingunerisassai siunnersuutip tunngavilersuutaani allaaserineqassasut. Siunnersuutip aningaasatigut kingunerisassat inuiaqatigiinnut killilimmik sunniuteqarnissaa matumani allaaserineqartoq naapertuunna ataatsimiititaliamit tusaatissatut tiguneqarpoq. Taamatuttaaq allaffissornikkut aningaasartuutit Nunalerinermut, Imminut Pilersornermut, Nukissiutinut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfimmut aningaasaliissutit iluini matusserneqarsinnaassasut ilimagineqarpoq.

6. Ataatsimiititaliap inassuteqaataa

Ataatsimiititaliap isumaqatigiittup siunnersuut **akuersissutigineqassasoq** inassutigaa.

Taamatut oqaaseqarluni isumaliutissiissummilu allassimasutut paasinnillutik matumuuna siunnersuut ataatsimiititaliap aappassaaniigassanngortippaa.

Mariane Paviasen

Mariane Paviasen,
Siulittaasoq

Mala Høy Kúko

Mala Høy Kúko,
Siulittaasup tullia

PVA

Emanuel Nuko

MThomassen

Mikivuk Thomassen

Lars Poulsen

Lars Poulsen